

Advies aan Provinciale Staten		Uw contactpersoon S. Neeskens AD/STG	
Tbv Statenvergadering d.d.	10-07-2023	Doorkiesnummer +31 235145282 neeskenss@noord-holland.nl	
Datum interim commissievergadering	19-06-2023	29 juni 2023	1 7
Onderwerp: Financiële stukken recreatieschappen voor zienswijzen			

De interim-commissie adviseert:

De voordracht Financiële stukken recreatieschappen voor zienswijzen als hamerstuk te agenderen voor de Statenvergadering van maandag 10 juli 2023.

5. A-agenda Recreatie

5.a Financiële stukken recreatieschappen voor zienswijzen

De provincie Noord-Holland is een deelnemer van de recreatieschappen Spaarnwoude, Alkmaarder- en Uitgeestermeer, Twiske-Waterland en Groengebied Amstelland. Conform de Wet gemeenschappelijke regelingen en de gemeenschappelijke regelingen van deze recreatieschappen worden de financiële stukken jaarlijks aan raden en Staten voor zienswijzen voorgelegd. Het algemeen bestuur van de recreatieschappen zal in de vergadering van 13 juli 2023 besluiten over de definitieve vaststelling van de jaarstukken. Provinciale Staten van Noord-Holland zullen 10 juli 2023 een oordeel vormen over deze stukken. De commissie is gevraagd PS te adviseren over de voordracht Financiële stukken recreatieschappen voor zienswijzen.

Eerste termijn commissie

De heer **Dessing** (FvD) heeft zich verdiept in de stukken van het Recreatieschap Spaarnwoude, waar hij onlangs tot plaatsvervangend lid is benoemd.

De heer Dessing heeft geconstateerd dat het om behoorlijk wat gebieden gaat met elk hun eigen aandachtspunten. De financiële verantwoording laat een begrotingstekort van 1 miljoen euro zien. De provincie draagt 3 miljoen euro bij. Ondanks een beter dan verwacht resultaat blijft er nog steeds sprake van een begrotingstekort van een half miljoen euro. Hij vraagt aan het college van Gedeputeerde Staten hoe zij hiertegen aankijken en stelt voor om vanuit Provinciale Staten de vraag aan het recreatieschap voor te leggen hoe zij de begroting op korte termijn sluitend willen krijgen en hoe ze aankijken tegen hun ambities die op dit moment niet kunnen worden uitgevoerd.

Daarnaast geeft de heer Dessing aan dat hij zijn kennis over het recreatiegebied wil vergroten en vraagt of

hij kan worden meegenomen tijdens een rondleiding en introductie richting het recreatieschap, aangezien hij nu plaatsvervangend lid is geworden.

Mevrouw **Vroom** (D66) is namens de fractie enthousiast over de ambities en plannen van de Recreatieschappen, waarbij aandacht wordt besteed aan natuurbehoud, biodiversiteit, sport, festivals en participatie. Ze is blij met de voorgestelde inflatiecorrectie om de hoge kosten te compenseren en te voorkomen dat de reserves slinken. Echter, gezien het advies om terughoudend te zijn met nieuwe projecten, vraagt D66 zich af of zowel het college van Gedeputeerde Staten als Provinciale Staten meer open moeten staan voor het verhogen van de bijdragen. D66 vindt het namelijk zonde als projecten die geen geld opleveren verder worden uitgesteld, zoals de aanleg van fietspaden in Spaarnwoude. Ze wil weten of GS deze zorgen deelt en hoe ze ervoor zorgt dat dergelijke projecten, die bijdragen aan de provinciale doelen, niet verder vertraagd worden.

Mevrouw **Van Aesch** (PvdD) is namens de fractie positief over dat de meeste recreatieschappen serieus bezig zijn met het verbeteren van de biodiversiteit en zich inzetten om hierop voort te bouwen in lijn met de huidige tijdsgeest. Echter, ze maken zich grote zorgen over de sterke toename van bezoekers in of nabij kwetsbare Natura 2000- en NNN-gebieden. Uit het rapport "Recreatie in balans" blijkt dat het merendeel van de natuur- en recreatiegebieden vaak te intensief wordt gebruikt voor recreatie, waarbij ongeveer 70% van de gebieden te maken heeft met draagkrachtproblemen als gevolg van de toenemende druk van bezoekers. Een specifiek voorbeeld is het nationaal park Zuid-Kennemerland, een Natura 2000-gebied, waar de bezoekersdruk structureel veel te hoog is. Er zijn momenteel veel meer recreanten aanwezig dan de natuur volgens de terreinbeheerders aankan. Dit vormt een bedreiging voor de natuur, biodiversiteit en kwetsbare broedvogelsoorten. Juist hier zou het voorzorgsprincipe moeten gelden, waarbij de natuur te allen tijde de hoogste prioriteit heeft, vooral bij Natura 2000-gebieden die speciaal zijn aangewezen als beschermd natuurgebied. Helaas constateert de Partij voor de Dieren weinig tot geen aandacht voor deze balans in de jaarplannen van de recreatieschappen voor 2024.

De heer **Roosendaal** (VVD) brengt naar voren dat dit agendapunt is gericht op de recreatiegebieden, maar hij merkt op dat Partij voor de Dieren een uitgebreid betoog houdt over Zuid-Kennemerland en de NNN-gebieden.

Mevrouw **Van Aesch** (PvdD) antwoordt dat daar ook recreatiemogelijkheden zijn die gevaarlijk zijn.

De heer **Roosendaal** (VVD) herhaalt dat dit onderwerp niet is geagendeerd.

Mevrouw **Van Aesch** (PvdD) benadrukt dat het bij dit agendapunt wel degelijk over dit onderwerp gaat. In vervolg op haar betoog, geeft mevrouw Van Aesch aan dat er weinig tot geen aandacht lijkt te zijn voor de balans tussen recreatie en natuur in de jaarplannen van 2024. Ze stelt drie vragen:

- Welke voorzorgsmaatregelen nemen de recreatieschappen om de druk te verminderen?
- Worden er daadwerkelijk significante veranderingen gemaakt op basis van de bevindingen van het genoemde rapport?

- Kan het college uitleggen of en hoe ze ervoor zorgen dat de bevindingen van deze rapporten worden opgevolgd en verwerkt in de jaarplannen voor 2024 en verder?

Mevrouw **Buit** (CU) bedankt het college voor het opstellen van de stukken en geeft aan dat de ChristenUnie over het algemeen tevreden is met de zienswijze. Ze benadrukt twee punten. Ten eerste is de ChristenUnie verheugd over het bewonersinitiatief voor biodiversiteit in het recreatieschap Spaarnwoude. Ten tweede merkt mevrouw Buit op dat het Groengebied Amstelland een bijdrage levert aan maatschappelijk verantwoord ondernemen en vraagt of dit ook gestimuleerd kan worden in andere recreatieschappen.

Statenlid **Laport** (GL) bedankt voor de ontvangen begrotingen en jaarrekeningen van de recreatieschappen. Statenlid Laport spreekt de hoop uit dat die van Plassenschap Loosdrecht binnenkort ook zal worden besproken. Statenlid Laport merkt op dat er grote verschillen zijn in de resultaten van de verschillende recreatieschappen.

- Spaarnwoude heeft veel bezoekers maar kampt met financiële uitdagingen. Het gevolg is dat een aantal ambities voorlopig niet worden uitgevoerd. GroenLinks denkt dat het opportuun is om ook te kijken naar het verdienvermogen, naar eventueel gereguleerd parkeren. Omdat het recreatieschap erg veel investeert in het onderhoud, pleit dit voor dergelijke maatregelen. Mogelijk stimuleert dit mensen om op een andere manier naar het recreatieschap te komen. Daarnaast is het goed dat er meer gekeken wordt naar duurzame aanpassingen, zodat er hopelijk in de toekomst bij evenementen geen gebruik meer gemaakt hoeft te worden van aggregaten.
- Bij recreatieschap RAUM zijn er eveneens financiële problemen. Aangezien de provincie meer dan 50% bijdraagt, lijkt het GroenLinks verstandig om, conform het voorstel van het college, de provincie meer invloed te geven.
- Laport is blij met de opening van het Schanszichtpad in Twiske–Waterland, mede dankzij een bijdrage van de provincie. De begroting van dit recreatieschap is conservatief ingeschat. Er wordt wel eens gezegd dat het Twiske zonder evenementen financieel niet haalbaar is, maar het Statenlid wijst erop dat de parkeeropbrengsten significant hoger zijn dan evenementenopbrengsten.
- Wat betreft Groengebied Amstelland is GroenLinks tevreden met het aantal bezoekers en het positieve financiële resultaat. Ze ondersteunen het maatschappelijk initiatief om gastheren aan te stellen, met name onder mensen met afstand tot de arbeidsmarkt.

Statenlid Laport geeft aan dat GroenLinks het eens is met de adviesbrief van het college over de zeggenschap bij recreatieschappen. Verder wil GroenLinks graag de door Statenlid Laport genoemde adviezen meegeven aan de gedeputeerde.

De heer **Roosendaal** (VVD) geeft namens de fractie aan financieel gezien begrip te hebben voor de hogere indexatie. De heer Roosendaal benadrukt daarnaast het belang van breed toegankelijke recreatiegebieden en pleit voor gratis parkeren om te voorkomen dat mensen meer reiskilometers gaan maken. Er moet voldoende ruimte dicht bij huis zijn voor mensen om te kunnen recreëren. De heer Roosendaal vraagt GS hoe de ontwikkeling van het recreatieareaal zich verhoudt tot de bevolkingsgroei rondom de grote steden.

Mevrouw **Van der Helm–Chandansingh** (50PLUS) vraagt wat de achterliggende reden is voor de provincie om mogelijk aandelen in de uitvoeringsorganisatie RNH over te heven naar Staatsbosbeheer.

Eerste termijn Gedeputeerde Staten

Gedeputeerde **Zaal** geeft aan dat de financiële situatie van de recreatieschappen er momenteel niet rooskleurig uitziet. Ze wijst erop dat het aantal bezoekers aan de recreatiegebieden toeneemt, maar tegelijkertijd stijgen de kosten voor beheer en onderhoud als gevolg van oplopende kosten en indexatie. Helaas groeien de inkomsten niet in dezelfde mate, aangezien zowel de provincie als veel gemeenten vasthouden aan het standpunt dat de participantenbijdrage niet mag worden verhoogd. Deze situatie leidt ertoe dat de reserves worden aangesproken. Met de verwachte groei van een half miljoen inwoners in de Metropoolregio Amsterdam (MRA), waarin alle recreatiegebieden zich bevinden, voorziet Gedeputeerde Zaal dat er mogelijk minder kan worden gedaan dan in de ambitiedocumenten is neergelegd.

Met name bij Recreatieschap Spaarnwoude en Recreatieschap RAUM doen zich deze financiële uitdagingen voor. Om de financiën toekomstbestendig te maken, zijn er al gesprekken gestart met de bestuurders. Er wordt gekeken naar verschillende mogelijkheden, zoals het verhogen van de participantenbijdragen en het versterken van het verdienvermogen. Een van de aspecten die wordt onderzocht, is de invoering van betaald parkeren als een manier om extra inkomsten te genereren. Echter, Gedeputeerde Zaal erkent dat dit een lastige afweging is. Hoewel betaald parkeren mogelijk minder bezoekers zou kunnen aantrekken, speelt ook het principe van toegankelijkheid van de recreatiegebieden voor iedereen een rol. Berekeningen laten zien dat de opbrengsten van betaald parkeren beperkt zijn. Het is een politieke afweging die zowel intern als in de besturen van de recreatieschappen moet worden gemaakt. Daarnaast wordt er ook gekeken naar andere inkomstenbronnen, zoals pachtinkomsten. Gedeputeerde Zaal benadrukt dat er aan verschillende knoppen moet worden gedraaid om de financiën van de recreatieschappen weer op orde te krijgen en te zorgen voor een duurzame toekomst.

Statenlid **Laport** (GL) merkt op dat de gedeputeerde aangeeft dat het niet zoveel oplevert, maar bij het Twiske gaat het om bijna € 450.000, wat toch een forst bedrag is.

Gedeputeerde **Zaal** antwoordt dat het invoeren van betaald parkeren mogelijk niet in alle recreatieschappen evenveel oplevert. Ze benadrukt dat dit verder onderzocht zal worden en dat het een onderwerp is dat uitvoerig besproken moet worden. In de tussentijd zal er een beroep worden gedaan op de reserves en zullen de ambities mogelijk worden bijgesteld. Het beheer en onderhoud van de recreatieschappen moet echter wel doorgaan, daar is consensus over, om situaties zoals bij het Schanszichtpad te voorkomen. Het behouden van wat er momenteel is, is daarom van groot belang.

Gedeputeerde Zaal reageert op de opmerking van de heer Roosendaal van de VVD en legt uit dat de bevolking in de Metropoolregio Amsterdam (MRA) groeit, wat leidt tot een toenemende druk op de natuur. Ze benadrukt dat het belangrijk is om samen oplossingen te bedenken om meer recreatiemogelijkheden te creëren, zodat mensen kunnen genieten van de natuur en de draagkracht van de natuur beter in balans kan worden gebracht. Dit is een punt waar ze actief aan werken.

Hoewel het Zuid-Kennemerland geen recreatieschap is, bevinden zich binnen de recreatieschappen Spaarnwoude en Twiske-Waterland wel NNN-gebieden en zelfs Natura 2000-gebieden. De balans tussen natuur en recreatie wordt voortdurend afgewogen binnen de besturen van deze recreatieschappen. Hoewel deze afweging niet expliciet wordt vermeld in de jaarstukken, omdat deze voornamelijk financiële informatie bevatten, is een van de financiële aspecten het natuurinclusief beheren, dat extra kosten met zich meebrengt. Gedeputeerde Zaal verzekert dat de vraag "zijn natuur en recreatie in balans" regelmatig terugkomt op iedere bestuursvergadering.

Gedeputeerde Zaal reageert op het onderwerp van maatschappelijk verantwoord ondernemen, dat naar voren werd gebracht door de ChristenUnie. Ze benadrukt dat dit beleid van toepassing is op alle vier de recreatieschappen in Noord-Holland, en dat het expliciet is opgenomen in het beleid van Recreatie Noord-Holland.

Vervolgens gaat Gedeputeerde Zaal in op de vraag over de aandelen gesteld door 50PLUS. Ze legt uit dat dit een besluit is dat al genomen is in de vorige periode. Om de situatie te verduidelijken, geeft ze een beknopte toelichting. De provincie Noord-Holland heeft een opdrachtgeversrol bij de recreatieschappen, waarbij zij samen met de gemeenten de opdracht geeft voor het beheer en onderhoud. Aan de andere kant was de provincie zelf 100% eigenaar van de uitvoerende organisatie, wat een dubbele rol met zich meebrengt. Onderzoeksbureau Berenschot heeft aangegeven dat dit niet wenselijk is, omdat je als opdrachtgever niet tegelijkertijd aandeelhouder wilt zijn van de opdrachtnemer. Daarom is er gezocht naar een oplossing om deze dubbele petten te vermijden. Er is een openbaar traject gestart en Staatsbosbeheer heeft interesse getoond om de aandelen over te nemen. Op dit moment zijn er gesprekken gaande over deze overdracht.

Tot slot heet de gedeputeerde de heer Dessing welkom bij Recreatieschap Spaarnwoude. Ze biedt aan om hem bij te praten over wat er de afgelopen heeft gespeeld. Ze stelt voor om dit gesprek onder het genot van een kopje koffie te voeren, maar ze oppert ook de mogelijkheid om samen te gaan mountainbiken of kanoën om het gebied beter te leren kennen. Ze benadrukt dat er veel te doen is in Spaarnwoude.

De heer **Dessing** (FvD) dankt voor de uitnodiging.

Mevrouw **Vroom** (D66) heeft nog een onbeantwoorde vraag over hoe het provinciebestuur ervoor gaat zorgen dat zaken die bijdragen aan de doelen van de provincie, zoals de aanleg van fietspaden in Spaarnwoude, niet verder vertraagd worden.

Gedeputeerde **Zaal** legt uit dat ze ervoor zorgen dat hun inbreng in de Recreatieschappen zoveel mogelijk wordt afgestemd op het provinciale beleid. Als er ambities zijn die niet gerealiseerd kunnen worden vanwege beperkte financiële middelen, zullen ze altijd prioriteren volgens hun eigen prioriteiten. Ze benadrukt dat als er geen verhoging van de participantenbijdrage is, er ook minder kan worden gedaan. Dit heeft ook gevolgen voor de provinciale doelen, aangezien alle middelen voor recreatie via de recreatieschappen lopen. Er ontstaat dus een uitdaging tussen de beschikbare middelen en de te behalen doelen.

Mevrouw **Den Boer** (BBB) wil ook gebruik maken van de uitnodiging om koffie te drinken met de heer Dessing.

Gedeputeerde **Zaal** neemt dit aanbod aan.

De heer **Roosendaal** (VVD) vraagt of de gedeputeerde kan aangeven of er een notitie komt over de mogelijkheden om het tekort aan recreatieve ruimte bij te houden, gezien de toename van het aantal mensen in de MRA met 500.000. Hij merkt op dat er momenteel alleen gesproken wordt over maatregelen om mensen weg te houden door bijvoorbeeld betaald parkeren in te voeren. Hij benadrukt dat dit onpraktisch kan zijn, vooral voor mensen met honden of kinderwagens, die niet altijd met het openbaar vervoer kunnen reizen of dicht bij huis recreatiemogelijkheden hebben. Hij vraagt zich af hoe toegankelijk recreatiegebieden kunnen blijven voor iedereen, inclusief groepen die niet erg sportief zijn.

Statenlid **Laport** (GL) merkt op dat er onderzoek is gedaan naar de mening van bezoekers over betaald parkeren. De resultaten hiervan zijn gedeeld met de Staten. Uit het onderzoek bleek dat de meerderheid van de bezoekers het niet erg vindt om te betalen voor parkeren als daarmee het onderhoud en beheer van het recreatiegebied naar een hoger niveau worden getild. Hij benadrukt dat het niet alleen een standpunt van GroenLinks is, maar dat bezoekers zelf ook bereid zijn te betalen als dit de beleving in recreatiegebieden verbetert. Hij wil dit graag meegeven aan de gedeputeerde en vraagt de heer Roosendaal om hierover na te denken.

De heer **Roosendaal** (VVD) stelt dat het hem erom gaat dat als je de gebruikers ernaar vraagt, de helft van de mensen die met de fiets komen waarschijnlijk zal zeggen dat ze het prima vinden dat betaald parkeren wordt ingevoerd. Hij benadrukt dat dit de dictatuur van de meerderheid zou zijn en volgens hem moeten recreatiegebieden voor iedereen toegankelijk zijn. De heer Roosendaal vraagt de gedeputeerde om hierop te reageren.

Mevrouw **Van Aesch** (PvdD) geeft aan blij te zijn dat gedeputeerde Zaal het met hen eens is dat er te veel druk is op de natuur. Ze benadrukt echter dat ze nog steeds geen antwoord heeft gekregen op haar twee vragen van de gedeputeerde. Haar vragen waren kort: of er significant andere keuzes worden gemaakt op basis van de resultaten van het genoemde rapport, en of GS kan uitleggen hoe ze ervoor zorgt dat de bevindingen van deze rapporten worden verwerkt in 2024 en in de toekomst.

Gedeputeerde **Zaal** beantwoordt de vragen van zowel de VVD als de Partij voor de Dieren in één keer, omdat beide vragen voortkomen uit het genoemde rapport. Het rapport concludeert dat er onvoldoende ruimte is voor recreatie, wat leidt tot overmatig gebruik van de natuur en schade aan de natuurlijke omgeving. Om hiermee om te gaan, worden verschillende maatregelen genomen.

Ten eerste wordt er gezorgd voor spreiding van recreatie. Sommige recreatiegebieden, zoals Spaarnwoude, kunnen intensiever worden gebruikt dan bijvoorbeeld Twiske-Waterland, waar meer beschermde natuur is. Ook worden festivals die voorheen rondom Amsterdam plaatsvonden, verplaatst naar het noorden van de provincie om de druk op de natuur daar te verminderen.

Daarnaast blijft dit onderwerp op de agenda staan en wordt er aandacht voor gevraagd in de besturen van de recreatieschappen. Hoewel er waarschijnlijk geen aparte notitie van dit college zal komen, zijn er oplossingsrichtingen in het rapport over natuur en recreatie. Deze richtingen worden momenteel verkend in verschillende gebieden om bijvoorbeeld meer recreatiegebieden of multifunctioneel ruimtegebruik te stimuleren. Het is een voortdurend proces waarbij het nieuwe college kan worden gevraagd naar de

resultaten en voortgang.

De **voorzitter** stelt vast dat het agendapunt voldoende is besproken. De financiële stukken recreatieschappen voor zienswijzen zullen als hamerstuk worden doorgeleid naar de Provinciale Statenvergadering van 10 juli 2023.